

maaske mere rigtigt netop at kaste sin Støtte over paa Planteavlens som mere vigtig end Husdyrbruget. Og ogsaa med Hensyn til de landøkonomiske Foredrag mæne Husmændene, at man udmærket godt kan samarbejde; hvad der er godt for den ene Part at høre, er ogsaa godt for den anden at høre. Ogsaa hvad Husdyrbruget angaar, kan et Samarbejde godt finde Sted. Derimod finder jeg det fuldt ud rigtigt, at enhver faar sit at styre, og at netop Husmændene blive myndige og engraadende over Bevillingerne til det mindre Jordbrug. Det er det, Husmændene ønske, og det er det, som til Dels sker her, og som jeg tænker mig i Tidens Løb vil blive helt raadende i dette Land. Som jeg sagde før, gaar jeg ud fra, at Husmændene ville faa Flertal i de Femmandsudvalg, som fordele Beløbene for den enkelte Landsdel, og jeg tror, at naar disse Forslag her blive vedtagne, saa vil der maaske komme til at gaa en Strøm af Husmænd fra Landboforeningerne over i deres egne Foreninger. Det vil jeg anse for meget heldigt, og Udviklingen synes jo netop ogsaa at tyde paa, at det er den Retning, hvori de gaa. Derfor kan jeg ikke andet end glæde mig ved, at denne Sag har udviklet sig saaledes, og jeg kan her udtale, at vort Parti har set rigtigt, da vi rejste dette Spørgsmaal i 1901. Dette Spørgsmaal har kæmpet sig frem ude i Befolkningen, det er blevet slaaet ned herinde paa Rigsdagen — det have vi maattet føle —, men det er det gode ved saadanne Spørgsmaal, at selv om de blive slaaede ned herinde, saa staa de lyslevende op ude i Befolkningen; der tages de op, der bæres de frem, der arbejde de sig op til Sejr.

Vedrørende en lille Bevilling, som den højtærede Minister har stillet til Administration for Husmandsforeningerne, har et Mindretal, bestaaende af 5 Medlemmer, foreslaaet, at dette skulde forhøjes. Ministeren foreslog 3,000 Kr.; vi synes, at det er for lidt, og foreslaa 5,000 Kr. Vi maa jo huske paa, at disse Foreninger ere endnu temmelig ny, de ere jo kun nogle faa Aar gamle, vi maa ogsaa huske paa, at det er mindre Jordbrugere, at det er Folk, som jo ikke have flot med Penge, som ere i disse Foreninger; og der kunde derfor, synes jeg, være Grund til at støtte dem med Hensyn til deres Administration. Husmandsforeningerne ude over det hele Land tælle nu vist en 20,000 Medlemmer. Ministeren foreslaar 3,000 Kr. til Administrationsbidrag, det vil sige 15 Øre pr. Med-

lem. Vi foreslaa at sætte det op til 5,000 Kr. eller 25 Øre pr. Medlem, og jeg synes, at alt taler for, at denne Bevilling burde gives dem.

Jeg skal derefter forlade dette Spørgsmaal vedrørende Husmandssagen og med nogle Ord omtale en ny Bevilling, som i Aar er kommen ind paa Finansloven til en Forening, som er dannetovre i Jylland, og som kalder sig „Hedebruget“. Til denne Forening foreslaas der nu en Bevilling paa 1,500 Kr. Foreningen er jo ikke ret gammel, jeg tror, den blev til, eller at Indledningen til dens Tilblivelse blev gjort ved et Møde i Karup den 3. Juli i Fjor Sommer. Der samledes nogle Mænd, og man enedes om at nedsætte et Udvalg paa 7 Medlemmer. Derefter er Foreningen fremstaaet, og den tæller nu 426 Medlemmer. Naturligvis raader denne Forening jo kun over smaa Pengemidler. Den raader over et Bidrag — jeg tror, det er fra Viborg Amts Landboforening — paa 1,000 Kr., nogle Legatmidler paa 800 Kr. og deres eget Medlemsbidrag paa 1,500 Kr., det vil sige, at de raade over 3,300 Kr. i alt. Nu foreslaar Ministeren at give dem 1,500 Kr., saaledes at de efter dette ville komme til at raade over 4,800 Kr. Det er kun en meget lille Sum i Forhold til den store Opgave, denne Forening har sat sig: at ville yde økonomisk Støtte til de Hedeboere, som indvinde Hede til Agerbrug. At der har været Trang til en saadan Forening, derom vidner, at den allerede har modtaget 120 Andragender, som gaa ud paa at faa Støtte til Opdyrkning af 500 Tdr. Land. Men til Opdyrkning af 500 Tdr. Land foreslaar 4,800 Kr. jo ikke saa overordentlig meget.

Jeg skal ikke her nærmere komme ind paa, hvorledes Foreningen vil virke, for det har den ærede Ordfører udtalt. Dens Mening er at ville yde en Støtte af 25 Kr. pr. Td. Land opdyrket Hedejord, men jeg skal her minde om, at der fra Socialdemokratiets Side i Fjor blev stillet et Forslag, som gik i en lignende Retning som dette. Det gik nemlig ogsaa ud paa, at der skulde ydes en direkte Støtte fra Statens Side til dem, som opdyrkede vore Heder. Vi havde foreslaaet et maaske noget større Beløb, idet vi havde sat, at der kunde ydes dem en Støtte af indtil 100 Kr. Det er nu ganske vist, at i Agitationen mod dette Forslag har man strøget Ordet „indtil“ og kun holdt sig til de 100 Kr., hvad der jo selvfølgelig er fuldstændig forkert. Foreningen foreslaar, at Beløbet skal ydes i 3 Gange, og det er jo rimeligt, det kan godt